

SIŪLYMAMS DĖL TĖVŲ, MOKINIŲ IR MOKYTOJŲ TEISIŲ IR PAREIGŲ SANTYKIO SUDERINIMO PARENGTI DARBO GRUPĖS

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2012 m. kovo 22 d. Nr. 2

Vilnius

Posėdžio pirmininkas – Vaidas Bacys.

Posėdžio sekretorė – Ligita Vaicekauskaitė

Posėdyje dalyvavo:

Vaidas Bacys, švietimo ir mokslo viceministras,

Egidijos Meilus, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus patarėjas,

Jurgita Šerpatauskienė, ŠMM Teisės skyriaus vyresn. specialistė,

Daina Juškauskienė, Pagrindinių mokyklų asociacijos atstovė,

Stanislavas Bernikas, Lietuvos mokyklų vadovų asociacijos atstovas,

Vincentas Klemka, Lietuvos profesinių mokyklų direktorių asociacijos atstovas,

Saulius Jurkevičius, Lietuvos gimnazijų asociacijos atstovas,

Ligita Vaicekauskaitė, ŠMM Neformalaus ugdymo ir švietimo pagalbos skyriaus vyr. specialistė,

Gražina Šeibokienė, ŠMM Ikimokyklinio ir pradinio ugdymo skyriaus vedėja, atliekanti Bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo departamento direktoriaus pareigas,

Aleksas Bružas vietoj Žavintos Jurevičiūtės, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos atstovės;

Jūratė Voloskevičienė vietoj Violetos Micpovilienės, Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos atstovės.

Nedalyvavo: Girvydas Duoblys, Pilietinių iniciatyvų centro direktorius;

Vygintas Eidėnas, Lietuvos moksleivių sąjungos prezidentas;

Ugnė Jakubauskaitė, Lietuvos mokinių parlamento atstovė;

Audrius Murauskas, Lietuvos tėvų forumo tarybos narys;

Daiva Naujikienė, Lietuvos ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovų asociacijos atstovė;

Auksė Petruškevičiūtė, Lietuvos socialinių pedagogų asociacijos direktorė;

Alma Prakaitytė, Krikščioniškosios švietimo darbuotojų profesinės sąjungos atstovė;

Stanislava Sabaliauskienė, Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo organizavimo skyriaus vyresnioji specialistė;

Algimantas Šimaitis, Švietimo ir mokslo ministerijos Neformalaus ugdymo ir švietimo pagalbos skyriaus vyriausiasis specialistas;

Romas Turonis, Lietuvos švietimo profesinės sąjungos atstovas;

Irena Vaitkienė, Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ atstovė.

Kiti dalyviai: Marius Stankus (UPC),

Šarūnas Gerulaitis (UPC).

DARBOTVARKĖ:

1. D. Britanijos, kt. šalių pavyzdžiai

2. Teismų praktika Lietuvoje

3. Mokyklos nelankančių ir nesimokančių mokinių problematika

4. Dėl teisinio konsultavimo ir pagalbos modelio

5. Ugdyimo turinio programų dėl teisių ir pareigų apžvalga

SVARSTYTA:

V. Bacys pristatė Tėvų forumo atstovo A. Murausko pateiktus siūlymus dėl Švietimo įstatymo keitimo ([siūlymai pridedami](#)).

1. D. Britanijos, kt. šalių pavyzdžiai.

L. Vaicekuskaitė pristatė D. Britanijos, Latvijos patirtį, teisės aktus dėl mokyklose taikomų priemonių vaikams, kurie pažeidžia drausmę.

2. Teismų praktika Lietuvoje.

J. Šerpatauskienė pristatė teismų praktiką Lietuvoje dėl administracinių ir civilinių bylų nagrinėjimo teismuose (apžvalga pridedama).

J. Voloskevičienė kėlė klausimą, kaip apginti mokytoją, jei ji viską padarė konkrečioje situacijoje.

E. Meilus: yra bendri teisės principai, įrodinėjimo našta tenka mokyklai, mokytojams. Mokykla turi fiksuoti kiekvieną vaiko padarytą teisės pažeidimą, tada bus lengviau teisme įrodinėjant.

V. Bacys: mokykla kiekvienu atveju turi kviesti policiją, įvykus bet kokiam incidentui tarp mokinių.

A. Bružas akcentavo budėjimo tvarkos organizavimą mokykloje.

3. Mokyklos nelankančių ir nesimokančių mokinių problematika

V. Bacys pristatė Mokyklos nelankančių ir nesimokančių mokinių probleminius klausimus, informavo, kad policija įpareigota ieškoti nelankančių vaikų. Reglamentuotas tapinstitucinis bendradarbiavimas.

4. Dėl teisinio konsultavimo ir pagalbos modelio.

Marius Stankus pristatė teisinės pagalbos modelio galimybes, informavo, kad valstybė garantuoja pirminę teisinę pagalbą. Akcentavo teisinio mokytojų konsultavimo svarbą. ([Modelis pridedamas](#)).

V. Bacys išskyrė 2 dalis: 1) teisinis konsultavimas, kurį galėtų atlikti UPC paskirti konsultantai; 2) mokytojų gynimas teismuose, išskyrus darbo santykių klausimus.

A. Bružas: situacijos gali pereiti į darbo santykius, jis pabrėžė, kad savivaldybėse dirbančių teisininkų žinios per menkos.

V. Klemka pasisakė už centralizuotą mokytojų teisinį konsultavimą mokyklai, ne tik mokytojui.

V. Bacys pasiūlė teikti rekomendaciją ministruui dėl struktūruotos teisinės pagalbos mokyklai ir mokytojui.

G. Šeibokienė akcentavo, kad mokytojams trūksta teisinio švietimo, reikalinga platesnė šviečiamoji pagalba, akcentavo psichologinės pagalbos būtinybę, nes mokytojai dažnai slepia, kad nesusitvarko su vaikais, neturi kam išsipasakoti ir nesulaukia pagalbos.

S. Jurkevičius pabrėžė, kad pirmiausia būtina taikyti pedagogines priemones.

V. Bacys akcentavo, kad siekdami užtikrinti mokytojų saugumą, siūlome jiems instrumentą dėl teisinės pagalbos.

J. Voloskevičienė pasiūlė koreguoti ugdymo planą ir įtraukti teisinio švietimo kursą. Teisė ir etika turi būti ne pasirenkamieji dalykai.

V. Bacys apibendrino siūlymus: 1) į mokinio krepšelį bus įdėtos lėšos mokykloms prevencinėms programoms vykdyti, tokiu būdu mokykla pati galės rinktis programą,

ją įgyvendinti; 2) būtina kompleksinė pagalba mokytojui: teisinė, psichologinė ir kita šviečiamoji; 3) institucionalizuoti teisinę pagalbą mokyklai ir mokytojui.

G. Šeibokienė pasiūlė galimybę per e-mokyklą organizuoti teisinį konsultavimą, toks modelis taikomas portale konsultuojant dėl ikimokyklinio ugdymo. Išskyrė 2 kryptis: teisinis konsultavimas ir pagalba mokyklai, psichologinis konsultavimas.

A. Bružas pasiūlė į siūlymus įtraukti britų pavyzdį.

V. Klemka pasisakė už teisinio konsultavimo mokyklai mechanizmą.

V. Bacys apibendrino pateiktus siūlymus: 1) tobulinant mokinio krepšelio metodiką sudaryti sąlygas mokykloms įgyvendinti socialinio emocinio ugdymo programas; 2) institucionalizuoti teisinį konsultavimą ir teisinę pagalbą mokyklai. Svarbus ir psichologinis mokytojų konsultavimas.

J. Voloskevičienė pristatė, kad yra UNESCO parengtas Mokytojo statusas, tokio reikėtų ir Lietuvoje. Jų organizacija turi parengusi projektą.

A. Bružas pasisakė, kad reikalingas Lietuvos mokytojo statuto parengimas.

Dėl 5 darbotvarkės klausimo. Per diskusiją pasisakė Š. Gerulaitis, akcentuodamas, kad ugdymo turinys dėl teisinio vaikų švietimo yra pakankamai sureglamentuotas ir teikiamų žinių pakankama.

NUTARTA:

1. Tėvų forumo atstovo A. Murausko pateiktus siūlymus dėl Švietimo įstatymo keitimo perduoti LR Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui.

2. Siūlyti švietimo ir mokslo ministrui:

1) parengti teisinio konsultavimo ir teisinės pagalbą mokyklai modelį. Numatyti psichologinio mokytojų konsultavimo galimybes;

2) tobulinant mokinio krepšelio metodiką sudaryti sąlygas mokykloms įgyvendinti socialinio emocinio ugdymo programas.

3. Atsižvelgiant į Didžiosios Britanijos patirtį, siūlyti platesnę suinteresuotų institucijų diskusiją dėl netinkamai besielgiančių mokinių elgesio drausminimo mokyklose (teisės aktų keitimo, rekomendacijų rengimo galimybės).

Posėdžio pirmininkas

Vaidas Bacys

Posėdžio sekretorė

Ligita Vaicekauskaitė